

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VII. Ordines conferri, & suscipi debent certis anni temporibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

Flam. Paris. vel pensionis, Flam. Paris. dict. l. 2. c. 6. n. 84 & ita praecatur.

213. Decl. Card. pro parte affi.

Pro quo conducit sequens Declaratio sacre Congr. Concilii: Cum ad patrimonium vel pensionis Eccles. tit. ordinari non possint, nisi illis quos Episcopus iudicaverit assumendos pro necessitate vel utilitate Ecclesiarum suarum, iuxta cap. 2. sess. 21. Clerici autem absentes, Ecclesiam necessitatem habentibus, aut subvenire, aut utilitatem aliquam asserere non possint, quoniam an huiusmodi Clerici luras dimissorias Episcopus concedere possit? Congregatio censuit posse, & ad eum spectare.

Sed quare ego, quo fundamento id censuit Congregatio? Nam in petitione supponitur, quod illi Clerici nec sint necessarii, nec utiles suis Ecclesiis; & quod secundum Trident. non possint ordinari, nisi pro necessitate vel utilitate suarum Ecclesiarum: quis ergo dedit Congregationi potestatem declarandi, contra expressa verba Tridentini? Nisi forte dixeris, Congregationem non fuisse locutam de Ordinatione, sed tantum de lites dimissorias, relinquendo examinationem tituli Episcopo, ad quem tales Clerici dimittuntur; & tunc illa Declaratio non conducit ad propositum.

214. Videtur non semper adesse.

Et verò, si semper est necessitas, vel utilitas, cur potius illa particula additur ad titulum patrimonii, vel pensionis; quam ad titulum beneficii? Hæc satis de titulo congruæ sustentationis: plura apud Auctores hic citatos reperies, quæ brevitate grati omisi. Nunc tempus est, ut tempora Ordinationum paucis antehæmus; neque enim fas est singulis diebus conferre Ordines sacros, sed certa tempora à jure definita sunt, ut patebit ex Concl. sequenti, quæ talis est:

CONCLUSIO VII.

Ordines conferri, & suscipi debent certis anni temporibus.

215. Quo tempore possint conferri.

Suppono, primam Tonsuram posse conferri & suscipi quocumque die, hora & loco. Ita lego in Pontificali Romano tit. de Ordinibus conferendis ibi: Clericatus seu prima Tonsura: quocumque die, hora, & loco conferri potest.

Et titulo de Clerico faciendo: Clericus, inquit, fieri potest etiam extra Missarum solemniam quocumque die, hora & loco. Supple. decenti.

216. Tempus consecrationis Episcopi.

De temporibus autem Ordinationum hæc statuit idem Pontificalis; imprimis de consecratione Episcopi Tit. de Consecratione electi in Episcopum: Statuta die Consecrationis, que debet esse Dominica, vel Natalium Apostolorum, vel etiam festiva, si seminus Pontifex hoc specialiter indulerit.

Deinde de alijs Ordinationibus Tit. de Ord. conf. Tempora Ordinationum sunt: Sabbata in

omnibus quatuor temporibus. Sabbatum ante Dominicam de Passione & Sabbatum sanctum. Minores vero Ordines possunt dari singulis Dominicis & festivis diebus duplicibus, ubicumque (id est, in quocumque loco decenti) in mane tamen; id enim magis convenit; etiam extra Missarum solemniam, ut dicitur Tit. de minoribus Ordinibus.

At verò majores Ordines non nisi intra Missa celebrationem, adeoque non nisi in loco ubi Missa celebratur. Licet enim hoc expresse non dicatur in Pontificali, tamen satis colligitur ex eo, quod majores Ordines dicat posse conferri extra Missarum solemniam, quod indubie etiam dicitur de Majoribus, si id aliquando liceret.

Deinde sic lego Tit. de Ord. confer. Quando autem Pontifex extra Missarum solemniam est promotus aliquos ad primam Tonsuram, vel ad quatuor majores Ordines, sive, quod habeat solam supra rochetum, vel supra superpelliceam (si sit Religiosus) & mitram simplicem. Cum autem est celebratur pro sacris Ordinibus conferendis, habere debet sandalia & omnia paramenta Pontificalia & dicere Pfalterium: Quam dilecta &c.

Ubi clarissime supponit, Episcopum pro sacris Ordinibus conferendis debere celebrare; idque intelligo non solum de concordentia aliqua, ut supra explicavi, sed etiam de stricta obligatione; ita ut Episcopus graviter peccaret, conferens aliquem Ordinem sacrum extra Missarum solemniam, est enim res gravis, præsertim cum aliqui doceant, id requiri ad velorem.

218. Angelus verb. Ordo. 4. num. 9. sic scribit: Utrum possint conferri post prandium? Responsum quod non, tamen si conferuntur, tenent, secundum Hug. 75. dist. Ordinationes, & Ber. Lau. Jo. & Goff. in dicto cap. De eo. Raynerius verò ponit jejunium Ordinantis & ordinati inter illa, quæ sunt in dubio, an sint de substantia, vel ne: & propterea tenet, quod totum sit reiterandum; quia non dicitur reiteratum, quod nescitur factum, cap. Veniens, de Presbyt. non baptizato.

Contrarium tamen credo verius in minoribus Ordinibus per notata in dicto cap. Litteras. & 75. dist. Quod à patribus, in quibus Missa non est de necessitate. Sed in majoribus dixerim cum Raynerio; cum Missa sit de substantia, ut notat Do. Anto. in dicto cap. Litteras, l. 1. Sed tu tene cum alijs communiter, quod Missa non est de substantia etiam Ordinis sacri.

Quantum ad locum, in quo debeant conferri Ordines sacri, sic scriptum est in Pontificali Romano tit. de Ord. confer. Ordinationes sacrorum Ordinum statutis à iure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vocatis presentibus, ad id Ecclesia Canonice publice celebrentur: si autem in alio accessu loco præsentem Clero loci dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper adcat. Quod desumptum est ex

distib. num.

217. Majores Ordines non possunt conferri nisi intra Missa celebrationem.

218. An Missa sit de substantia.

An jejunium ordinati sit de substantia.

219. Quo loco debeant conferri Ordines sacri.

220. Ordines sacri conferri debent in loco ubi Missa celebratur.

Tridentino sess. 23. de refor. c. 8. & intelligendum de solemnibus & publica Ordinatione; nam privata fieri potest, & interdum fit in privato oratorio, in quo Episcopus celebrat.

Et consimiliter Episcopalem consecrationem debere fieri intra Missarum solemniam, & per consequens in loco, ubi solet celebrari Missa, nemini dubium esse potest, qui inspexit Pontificale Romanum tit. de Consecratione Electi in Episcopum; quamvis nec Missa, nec locus sint de ejus substantia, sicut ante diximus de aliis Ordinibus sacris; peccaret tamen mortaliter, qui extra Missarum solemniam consecraret, quia res notabilis est, sicut dictum fuit de aliis sacris Ordinibus.

Sed nunquid etiam peccaret mortaliter, qui minores vel majores Ordines conferret aut reciperet extra tempora à jure statuta? Responso patebit ex juribus, quæ hic subijcio ex lib. 1. Decret. tit. 11. de Temp. Ord. ubi cap. 1. (quod est Alex. 3.) sic legitur: *Subdiaconus autem nulli, nisi Romano Pontifici liceat in diebus Dominicis ordinare: Quamvis consecrandi Deo dicatas Virgines, & minores Ordines his diebus habeant licentiam celebrandi.*

220. An peccet mortaliter, qui ordinat extra tempora à jure statuta. cap. 1. de Temp. Ord.

cap. 2. eod.

Et cap. 2. Idem Pontifex ita statuit: *Sanctè super eo, quod moris esse dixisti in Ecclesiis quibusdam Sicilia & Vallia (aliàs, Gallia, aut, Gædia) in dedicationibus Ecclesiarum vel Altarium extra ieiunia quatuor temporum Clericos ad sacros Ordines promoveri: Significamus, quod consuetudo illa (in ipse institutioni Ecclesiastica inimica) est penitus improbanda; & nisi multitudo & antiqua consuetudo terre esset, taliter ordinari non deberem permitti in susceptis Ordinibus ministrare: nam apud nos sic ordinari deponerentur, & Ordinantes privarentur auctoritate ordinandi.*

cap. 3. eod.

Accedat cap. 3. ejusdem Alex. De eo autem quod quaesivisti; an liceat extra ieiunia quatuor temporum aliquos in Ostiarios, Lectores, Exorcistas vel Acolythos, aut etiam Subdiaconos promoveri: Taliter respondemus, quod licitum est Episcopis Dominicis & aliis festivis diebus unum aut duos ad minores Ordines promoveri. Sed ad Subdiaconatum, nisi in quatuor temporibus, aut Sabbato sancto, vel in Sabbato ante Dominicam de Passione, nulli Episcoporum, præterquam Romano Pontifici licet aliquos ordinare.

221. cap. 4. eod.

Consimiliter loquuntur alii Pontifices Vrb. 3. cap. 8. eod. Cùm quidam: Et infra, Episcopum qui die, quò non debuit Ordines (majores) celebravit, Canonica disciplina corrigere: & ordinato à susceptis Ordinibus tandem reddere debes expensas, donec apud nos restitutionis gratiam consequantur.

cap. 16. eod.

Et Greg. 9. cap. 16. eod. Consultationi tua taliter respondemus, quod eos, qui extra tempora statuta sacros Ordines receperunt, characterem non est dubium recepisse, quò pro transgressione huiusmodi (primò eis penitentia imposita competenti) suffragari poteris in susceptis Ordinibus ministrare.

Ordinatio extra tempora

Ex his juribus nemo non clarè videt; Primò; Ordinationem extra tempora, à jure statuta,

validam esse. Secundò; graviter peccare, cum Episcopum, conferentem majores Ordines Clericum; eos recipientem; quoniam Pontifex non solet sibi reservare res innotuimenti, nec peccatum veniale punire parat suspensionis.

Admittunt tamen Sylvester verb. Ord. q. 6. Rosella n. 8. Tab. q. 3. Sanchez cap. de Ord. dub. 51. cum Aliis, quos refert, Henriquez lib. 10. c. 12. n. 12. & Villalobos tom. 1. Sum tract. 11. diff. 13. n. 3. posse Episcopum ex legitima causa, v. g. quia fuit tanta multitudo ordinandorum, ut non posset Ordinibus die Sabbathi perfici, conferre majores aliquem Ordinem Dominicam immediatè post Sabbathum quatuor temporum, dummodo tam ordinandus, quam Ordinans continet jejunium.

Sed hoc (inquit Aversa hic q. 3. sect. 9. Prima sit conditio) non habet fundamentum in jure, nec est admittendum. Neque continuatio jejunii protrahit Sabbathum in Dominicam. Hæc ille.

Auctores autem citati pro fundamento in parte adducunt cap. 4. dist. 75. ubi Leo Episcopus c. 1. hæc scribit Dioscoro Alexandrino Episcopo: *Quod à Patribus nostris propensè observatum esse servatum, à vobis quoque volumus observari, ut non passim diebus omnibus Sacra alio vel Levitica Ordinato celebraretur; sed postquam Sabbathi eius notis qua lucebat in prima Sabbathi, etiam consecrans eligantur, in quibus his, qui consecrati sunt, ieiunium & à ieiunantibus sacra benedictio conferatur. Quod ejusdem observantia est, si nati post Dominicam die, continuato ieiunio Sabbathi celebratur, à quo tempore notis intra non recedat, quò ad diem resurrectionis (sicut etiam in pascha Domini declaratur) pertinere non dubium est.*

Igitur secundum hoc jus continuatio jejunii Sabbathi, protrahit Sabbathum in Dominicam, id est, facit, ut Sabbathum fictione jejunii nequeat ad Dominicam, vel, ut Alii loquuntur, quòd manè Dominicæ sequentis celebratur vespere Sabbathi præcedentis; & sic dicantur illi Ordines conferri in Sabbato.

Rogas; de quo jejunio debeant intelligi Auctores? Respondeo; Aliqui intelligunt de jejunio naturali, adeò ut si Episcopus fuerit die Sabbathi Sacrum, non debeat sumere adulationem. Sic D. Antonius 3. part. tit. 14. c. 16. §. 16. & Panormitanus cap. Litterar. de Temp. Ord. n. 4.

Sed meliùs (inquit Sanchez supra) Alii dicunt, intelligi de jejunio Ecclesiæ, quòd per hanc ablationem non tollitur. Sic Sylvester & Tabiena supra. Quòd etiam mihi magis placet, sic intellectum, quòd non omne illud, quòd solvit jejunium naturale, solvat hoc jejunium, quòd non solvit jejunium Ecclesiæ; sic enim Ordinatio & Ordinandus possent die Sabbathi prædere & sumere collationem vespertinam,

tinam, quod tamen nullatenus est admittendum in hoc jejunio, ut clarum est.

Et verò quod dictum est de mane Dominice sequentis, etiam intelligitur hi Auctores de nocte Dominice Resurrectionis, si in ea celebratur Missa, quod olim moris erat; non autem de aliis noctibus; quia in illis non celebratur Missa.

maiori Tit. de Ord. conf. *Minores vero Ordines possunt dari singulis Dominicis & festiuis diebus duplicibus.* Querunt siquidem Doctores, quinam hic censentur festivi dies duplices; an omne festum, quod in officio divino fit more duplici sive est duplex; an verò solum festum fori, ut vocant, seu præceptum in populo. Et ante resolutionem.

censentur festivi dies duplices in Pontificali Romano.

Notandum, quòd ius commune, supra allegatum, non addat ly *Duplicibus*, sed simpliciter: *Festiuis diebus.* Quo prænotato, duplex est sententia. Prima requirit festum in populo seu de præcepto. Auctores pro ea citat Diana part. 5. tract. 13. Miscell. resol. 97. quos sequitur Arriaga hic disp. 57. n. 52. attentis verbis juris communis.

Prima sententia requirit festum in populo. Diana. Arriaga.

Certissimum, inquit ille, est, à tota Ecclesia hanc vocem absolute prolata, *Dies festus*, *Dies festiuis*, denotare festum fori. Unde sine ulla limitatione; quando agitur de præcepto audiendi Sacrum, dicitur, tenei nos audire Sacrum diebus Dominicis & festis, ubi nemo cogitavit intelligi dies, in quibus de festo duplici agitur. Deinde, quando in Trident. dicitur, denuntiationes Matrimonii esse faciendas in diebus festiuis, communiter omnes intelligunt dies Dominicos, vel festos fori.

Ratio itaque à priori est; quia licet vox, *Festum*, quando jungitur cum a teta voce, *Duplex*, possit intelligi de duplici chori; quando tamen absolute ponitur: *Dies festus*; repugnat intelligi de festo solius chori; alioquin etiam semiduplicita intelligi deberent; quia etiam sunt proprie festa chori; & tam absolute dicimus celebrari in choro festum sanctæ Agathæ; quam sanctæ Agnetis, esto unum sit duplex, alterum semiduplex. Immo & de simplici dicimus: *Celebratur hodie festum. talis sancti in choro.*

Ratio à priori.

Hinc quando in Bullis, in quibus agitur de re, non pertinente immediate ad chorum, qualis est collatio Ordinum, promulgatio eorum, qui velunt contrahere matrimonium, & similia, vox, *Festum* absolute prolata, aut, *Festiuis diebus*, solum significat festum, prout communiter omnes Catholici illud accipiunt; etiam hi, qui nihil de Rubricis Breviarum sciunt; tunc autem proprie significat festum, quod ab omnibus celebratur, id est, fori; ergo (infernè prædictus Auctor) si loquendum sit juxta terminos illos juris communis, profectò non potest dici licere conferri eos Ordines extra festa fori.

229. Contrariam sententiam tenet Præpositus.

Contrariam nihilominus sententiam tenet Præpositus hic n. 150. ubi sic ait: *Minores Ordines non solum his diebus (Sabbathis quatuor temporum &c.) conferri possunt, sed & feria 6. precedente, item feria 4. ex recepta Episcoporum consuetudine. Immo & Dominicis diebus & festis possunt paucis conferri, pluribus, inquam, quam duobus, ut Sylvestre* N n n n 3

225. Hæc sententia non est improbabilis, ex c. 13. de Temp. Ord.

226. quam tenet Gloss. in illud cap.

he probat à simili.

Respondetur ad consuetudinem voluntariam.

227. Quorum

verb. Ordo q. 6. qui plures citat, Henriquez lib. 10. c. 12. nu. 2. quamvis enim cap. De eo, dicatur: Vni vel duobus, per hoc tamen solidum videtur significari, ut Dominica vel festo die non fiant Ordines generales, etiam minores. Quod autem eo cap. dicitur; Festis, non tantum videtur intelligendum de festo, quod servatur in populo, sed etiam de eo quod servatur in Choro. Hæc ille.

A quo si petas; quâ ratione, aut quo jure hoc videatur, alium est silentium.

Melius ergo Fagundez Præcept. 1. lib. 1. cap. 2. n. 11. Rogabis (inquit) an cum summus Pontifex concedit privilegium alicui, ut possit extra tempus, à jure statutum, tribus diebus festivis ad tres sacros Ordines Subdiaconatus, Diaconatus, & Sacerdotii promoveri, nomine diei festi, intelligatur festus dies ac feriatas, in quo populus à laboribus & operibus servilibus cessat; an sufficiat, quod sit dies duplex, licet non sit feriatas?

Bipartita est sententia de hac re. Prima docet; necesse esse hos dies esse à laboribus & operibus servilibus feriatos, & non sufficere, quod sint duplices & festi in ordine ad officia divina. Secunda tamen sententia, verior & probabilior, docet; sufficere, quod sint dies duplices & festi in ordine ad officia divina, licet non sint à laboribus feriatas.

Ita docet expressè Eman. Rodrig. tom. 3. qq. Reg. q. 23. a. 5. nam in privilegio Mendicantium, quod habetur in Comp. Mend. tit. Ordines sacri, §. fin. concessio ab Alex. 6. Ordini D. Hieronymi, ita habetur: Prior Generalis Ordinis S. Hieronymi, & singuli Priores eiusdem Ordinis presentes & futuri, possunt eligere quemcumque Episcopum Catholicum communionem Sedis Apostolica habentem, qui personas singularum monasteriorum eiusmodi, ad id idoneas, ad omnes etiam sacros & Presbyteratus Ordines, etiam extra tempora à iure statuta, tribus diebus Dominicis sive festivis duplicibus successivè promoveri possit, Diœcesanorum licenti à super hoc non requisitâ.

Ubi distinctionem facit summus Pontifex inter dies Dominicos, qui semper sunt feriatas à laboribus, & inter alios dies festos duplices, de quibus non expressit, debere esse à laboribus feriatos, ut videre est ibi: Tribus diebus Dominicis, sive festivis duplicibus; ubi illa particula, Sive, est disiunctiva & non synonyma aut copulativa; & quamvis dicat, Festis, & postea addat, Duplicibus; parum refert, quia illud nomen, Festum, sumendum est, per ordinem ad celebrationem officii duplicis, non per ordinem ad vacationem aut feriationem operum servilium.

Colligitur hoc ex Suario to. 1. de Relig. lib. 2. de Diebus festis c. 9. n. 22. ubi notat in Clement. unica de Reliquiis & Vener. Sanctorum, festa DD. Ecclesie & Evangelistarum, æquiparari festis Apostolorum, non quidem in feriatione horum festorum, sed in celebratione eorum sub officio duplici.

Præterea, Ecclesia celebrat festi sancti Lucae Evangelista, sancti Ambrosii, sancti Bonaventurae, & sancti Thomae Aquinatis sub officio duplici, & in prædicta Clementina hi dies bonorum Sanctorum, dies festi appellantur, non ergo requiruntur, ut dies festi appellantur, quod huiusmodi dies sint feriatas à laboribus, cum in iure dies festi appellantur hi, qui à laboribus feriatas non sunt. Ita Fagundez, paucis omittis, quæ ad propositum non spectabant.

Cum autem Pontificale Romanum agens de minoribus Ordinibus eisdem verbis utatur, scilicet: Festivis diebus duplicibus, eadem ratio hic currit, quæ in isto privilegio, quod loquitur de maioribus Ordinibus.

Quinimo Rodriguez supra refert, Clem. 8. festivos dies, quoad Ordines minores conferendos, declarasse esse censendos, etiam in quibus semiduplex recitatur, quam Declarationem, inquit ille, accepit ab Illustrissimo Domino Petro Lunco de Polada, Cathedralis Salmantensis Episcopo dignissimo, qui mihi ostendit Epistolam Illustrissimi Domini Ioannis de S. Clemente Archiepiscopi Compostellani ad Illustrissimam, in qua ipsum Dominum Episcopum de præfata Declaratione fecit certiorum. Hæc Rodriguez.

Denique Fagundez supra n. 13. sic ait Privilegium Societatis (in quo tamen non fit mentio duplicium, sed tantum dierum festivorum) est in viridi observantia & ulu confirmatum, nam tribus diebus duplicibus non feriatas ordinatus fuit P. Eman. Vicia eiusdem Societatis Combricensis à D. Alphonso ab Abbatibus Combricensis Episcopo: tribus iten diebus duplicibus non feriatas, ordinati fuerunt duo Patres Societatis Iesu me præfente Illustrissimo Domino Rodrico à Cunha Episcopo Amiensis, postea meritisimo Portuensi, cum nato prius nostro privilegio & diligenter examinato studio super hanc rem, & sæpè vult fieri in nostra Societate. Hæc ille.

Quæ, si verâ sunt, reddant hanc opinionem satis probabilem; nam consuetudo est optima legum interpretis; & ideo merito dicitur Dicitur supra in fine, ne timeant Episcopi illam in partem deducere.

Interim pro prima sententia adverto, Declarationem Clement. 8. quam adducit Rodriguez, quamvis explicari possit etiam in eius favore, potè contingere potest, ut in die festivo in populo seu de præcepto, tantum recitetur in choro officium semiduplex; cum autem ius commune non requirat pro collatione minorum Ordinum, nisi diem festum, scilicet de præcepto, declaravit pontifex ad tollendum omnem dubium, sufficere omnem diem festum, tametsi in eo non recitetur in choro officium duplex, quia ubi ius non distinguit, nec nos debemus distinguere.

Si autem queritur; quare ergo Pontifex

230. quam verior appellat Fagundez.

231. citans Rodriguez, qui eam probat ex quodam privilegio Mendicantium.

Suarez.

& illud privilegium addiderint ly *Duplicibus*? Respondet Arriaga primò, retorquendo argumentum sic: si omnia duplicia, etiam solius chori, sufficiant; ergo gratis additur *Tò festivis*, sed sufficisset dicere: *Diebus duplicibus*.

Respondet secundò; non dici in eis privilegium (uti nec in Pontificali) *In festis duplicibus* (prout perperam legit suprà Fagundez) sed, *in festis duplicibus*; hæc autem vox, *Festiva dies*, magis adhuc declarat solemnitatem fori, quàm illa: *Festum duplex*.

Denique respondet; esse positam eam particulam ornatis causâ, quia omnes ferè dies festivi in foro, sunt duplices; quòd si aliquando contingat intra hebdomadam sanctam, aut intra hebdomadam Paschæ, & Pentecostes, incidere festum fori, quod tamen non sit duplex, quia in eo non sit officium, profectò juxta hos Auctores, qui festum duplex volunt ibi præcisè intelligi, non poterunt tunc concedi Ordines, quod tamen non puto ullum asserturum.

Juxta meam autem explicationem, quòd dies festivi intelligantur fori, clarè constat, non minùs tunc posse concedi, quàm si officium esset duplex: ac proinde dixi; ferè semper omnes festivos esse duplices, ideoque meritò conjuncta sunt illa verba; quæ è contrario non possunt in adversa sententia conjungi per se, quia nee per se duplicia chori sunt festiva, ut ea vox significat. Constat ergo si standum sit acceptioni vocis, & intento Pontificum, non posse eos Ordines conferri extra festa fori, licet ob auctoritatem extrinsecam eorum, quos antea citavimus, possit in praxi Episcopus se ei opinionem accommodare. Hactenus Arriaga suprà n. 55. & 56.

Putat autem hic Auctor ibidem n. 54. ideo Ecclesiam requirere diem festivum duplicem, ut Ordines hi dentur publicè & solemniter: ad quod multùm facit esse festum fori, quòd homines in eo magis expediti sint ad concurrendum in Ecclesiam. Ad hæc autem quid, quæso, facit, quod in choro repetantur antiphonæ integre ante psalmos, & quod non dicantur plures Orationes in officio & omitantur Preces, in quo solo consistit differentia duplicis chori à semiduplici?

Unde ob eam causam ponit Ecclesia Dominicas, ut in eis conferantur hi Ordines, cum tamen Dominicæ non habeant officium duplex; ergo quando adduntur festa, intelligi debent ea, quæ conveniunt cum Dominica in ea ratione, sub qua Dominica: atqui in ratione duplicis chori Dominica non convenit cum iis diebus duplicibus, convenit autem cum festis fori in solemnitate; ergo hæc festa intelligi debent adungi Dominicis, non verò festa solius chori. Hæc ille.

Sed contra facit; quòd hodie minores Ordines non soleant conferri publicè in Ecclesia, saltem in his partibus, sed in domo Episcopi in

privato Oratorio, aut alio cubiculo; ergo ille major concursus populi in Ecclesiam, non videtur fuisse intentum Pontificis.

Quod autem dicebat n. 55. de festis fori occurrentibus in hebdomada sancta aut Hebdomada Paschæ, vel Pentecostes, saltem apud nos non habet locum; nam etiam ipsa festivitas fori, & non solum officium transfertur post illas septimanas, aut tertè illo anno non servatur festivitas fori, tamen si transferatur officium.

Si verò in aliquibus locis servetur festivitas fori, translato solo officio; cur etiam in secunda sententia non possent Ordines isti conferri tali festivo die? Quia merè per accidens est; quòd in choro non servetur officium duplex, quod de per se servandum foret; hoc autem quare non sufficiat?

Cæterùm quod suprà attulit Fagundez ex Suario, in confirmationem hujus opinionis ex Clement. unica de Reliquiis & veneratione Sanctorum; ibi non invenio; cum nulla in ea fiat mentio Doctorum Ecclesiæ, vel Evangelistarum, aut Apostolorum; sed neque sancti Luca, sancti Ambrosii, sancti Bonaventuræ, & sancti Thomæ Aquinatis, nisi sub his generalibus terminis, quos subijcio:

Hoc enim circa sanctos, quos per anni circulum ipsa observat Ecclesia, ut quàmvis in Litanis & Missis ac aliis etiam ipsorum memoriam sæpius renovemus: nihilominus tamen ipsorum natalitia certis diebus per annum solemnitus recolat, festa propter hoc eisdem diebus specialia celebrando. Et quia in his festis circa solemnitatis debitum aliquid per negligentiam, aut rei familiaris occupationem, aut alias ex humana fragilitate omittitur, statim ipsa Mater Ecclesia certum diem, in qua generaliter omnium Sanctorum commemoratio fieret: ut in hac ipsorum celebratione communi, quicquid in propriis ipsorum festivitibus omisam existeret, solveretur.

Ecce totum quod habetur in illa Clementina, quod aliquo modo posset facere ad nostrum propositum. Dico; Aliquo modo, quia absolute nihil facit ad propositum, quippe, ut ad oculum patet, loquitur Pontifex non tantùm de Sanctis, qui celebrantur officio duplici, sed etiam semiduplici & simplici.

Igitur mendosè, vel illi Auctores scripserunt, vel typographi impresserunt, pro cap. unico de Reliq. & venerat. Sanctorum in 6. Clement. unica de Reliq. & venerat. Sanctorum.

Sed nunquid probatio desumpta ex illo cap. efficax? Nequaquam: quia licet dies illorum Sanctorum vocentur, *Dies festi*, ut ait Fagundez, sive, ut habet textus, *Festa*, seu, *Festivitates*; tamen non appellantur: *Dies festivi*, qui assignantur pro tempore Ordinationis: esse autem synonyma *Dies festi*, & *Dies festivi*, negat prima sententia.

Deinde illo loco agitur de re, pertinente immediate ad chorum, adeoque non mirum, si appellantur dies festi, tamen in eis non vacatur

Quare Pontif. addiderit ly Duplicibus. Arriaga.

236. Quare Ecclesia requirit diem festivum duplicem, ex Arriaga.

237. Expenduntur rationes ejus.

238. Examinatur doctrina Fagundez.

Verba Clem. un. de Reliq. & venerat. 55.

239. quæ nihil faciunt ad propositum.

tur ab operibus servilibus. At verò in casu proposito agitur immediate de collatione Ordinum, & ideo tunc, sicut supra diximus ex Arriaga, vox, *Festum*, significat festum, quod ab omnibus celebratur, id est, fori.

Resolutio finalis.

Henriques.

His ita discussis pro utraque sententia, relinquendo Lectori meo electionem: sic tamen ut licet eligat primam sententiam, equidem cum Henriquez, in Sum. lib. 9. c. 28. §. 1. dicat, sufficere, si in diocesi, in qua conferuntur Ordines, sit solemnitas diei festivæ, etiamsi ubique non celebretur.

240. An peccaret mortaliter, qui extra tempus debitum conferret vel susciperet Ordines minores.

Sed nunquid peccaret mortaliter, qui extra tempus debitum conferret, vel susciperet Ordines minores? Non esse rem tanti momenti, sicuti extra tempus debitum conferre, vel suscipere Ordines majores, patet manifestè ex jure communi, in quo, ut supra vidimus, hoc prohibetur sub gravi poena, illud autem non.

Quia tamen & illud sub gravi poena prohibitum fuit à Sixto 5. in Bulla contra male promotos, alibi allegatâ, saltem hic Pontifex censuit esse materiam gravem; & quamquam hæc poenæ revocata sint, ut etiam ibi diximus, equidem propterea non cessat esse peccatum mortale, cum adhuc maneat prohibitum per jus commune, & materia sit capax gravis obligationis, ut patet ex Bulla Sixti 5. antequam fuit revocata. Et aliunde nihil repugnat, unum peccatum mortale esse gravius altero.

241. Mendicantes aliquando habuerunt privilegium suscipiendi Ordines extra tempus ordinarium.

Privilegium Eug. 4.

Restat sola difficultas de privilegiis Mendicantium; quæ enim dicta sunt, intelliguntur seclusis privilegiis, aut speciali dispensatione Pontificis. Et verò non dubium, quin Mendicantes aliquando habuerint privilegium suscipiendi Ordines, etiam majores, extra tempora à jure statuta, ut patet ex illo supra assignato Alex. 6. apud Rodrig. & alio Eug. 4. ut habetur in Comp. privil. Mend. verb. Ordines. §. 9. sub his terminis: *Euge. 4. ut singuli Monachi presentes & futuri sancti Benedicti, ad id idonei, quos Prior sui Monasterii ad hoc elegerit, sive nominaverit semel dumtaxat anno quolibet, omnes, etiam sacros, Ordines, unâ & eadem die, etiam extra tempora à jure statuta, à quibuscumque Antistitibus Catholicis, gratiam & communionem Sedis Apostolica habentibus, cuiusvis super hoc licentiâ minime requisitâ, suscipere, dictis Antistites eisdem Monachis Ordines eiusmodi conferre possint.*

Privilegium Greg. 13. & Clem. 8.

Novissimè id concessit Societati Iesu post Concil. Trident. Greg. 13. Bullâ: *Pium & utile*, alibi allegatâ; & Clem. 8. Fratribus sancti Iovannis Evang. in Portugallia sub data 23. Novemb. 1596. ut Portel verb. Ordines sacri. n. 4. testatur se vidisse. Et certissimum est, quod Patres Societatis, & si qui alii communicent illud privilegium, vi ejus, etiam hodie, possint ordinari extra tempora à jure statuta.

242. Negat Miranda

An autem vi privilegiorum antecedentium Tridentinum sicut olim, ita etiam hodie omnes Medicantes possint sic ordinari, disputatur

inter Theologos. Negat Miranda id esse probabile, to. 1. q. 38. a. 4. propter fortissima, inquit, testimonia. Primum Conc. Tridentini sess. 2. c. 8. in principio: *Ordinationes sacrorum Ordinum statuta à jure temporibus . . . celebrantur.*

Quibus verbis, quàmvis non id dicatur, atque apponatur, statim revocari videntur prædicta privilegia; maxime cum in eodem Concilio sess. 25. c. 22. quasi epilogando omnia, quæ in sessionibus præcedentibus dicta fuerant, concludat prædictum Concilium dicendo: *Hæc omnia & singula, in superius dictis consenta, observari præcipit sancta Synodus in omnibus Cænobis & monasteriis, Collegiis ac domibus quoviscumque Monachorum & Regularium &c. non obstantibus eorum omnium & singulorum privilegia sub quibuscumque formalis verborum conceptis, ac more magnum appellatis, etiam in fundatione institutis, nec non constitutionibus & Regulis etiam in aliis, atque etiam consuetudinibus vel præscriptis, tam immemorabilibus &c.*

Secundum Pii 2. Extravag. Cum ex præteritis, ubi suspenduntur sic ordinati, ubi extra tempora &c.

Tertium Sixti 5. Bullâ, quæ incipit: *Admirationem & salutem*, contra male promotos, ubi strictè ac sub gravibus poenis præcipitur, ut tempo extra tempora ordinentur.

Ecce fortissima testimonia, propter quod nullo modo videtur Miranda probabilis sententia, quæ dicit, posse Regulares tunc vix prædictorum privilegiorum ab Episcopis ordinari. Ordinibus sacris extra tempora. Illa autem propter illa debilissima, ut sic loquar, testimonia, vix videtur opposita sententia probabilis.

Nam, ut ab ultimo exordiamur, hoc prædictum à Clemente 8. ad terminos jurisdictionis; Constit. Pii 2. & Conc. Trident. Quod miror præfatum Auctorem ignorasse, nec dissimulasse, ut plura videretur habere testimonia, quàm à parte rei habebat.

Quantum ad secundum testimonium, hoc Pii 2. suspenduntur quidem in illa Extravag. extra tempora sunt ordinati; sed cum illa addito: *Abque dispensatione canonica aut legitima licentia*; nec revocantur ulla privilegia Mendicantium. Et hæc quis prohibuit Alex. 6. non obstante illâ Constitutione sui Prædecessoris, ab ea eximere Mendicantes?

Restat ergo solum testimonium Tridentini ad quod respondeo ex eodemmet cap. Canon. l. ii. Cum enim in eo, secundo loco decretum Concilium, ut uniusquique à proprio Episcopo ordinetur, continuo privilegia in contrarium revocat, ibi: *Quod si quis ab alio promoveatur, nullatenus id ei etiam cuiusvis generis ac personæ rescriptis vel privilegiis prætextu, etiam statuta temporibus, permittatur &c.* Quorum tamen privilegiorum non fit mentio in primo decreto, et

quo hic disputamus, ergo quoad hoc non revocatur privilegia Regularium.

Deinde in pluribus aliis locis, quando Concil. voluit revocare privilegia in contrarium, id fecit per illam, aut equivalentem particulam; Non obstantibus privilegiis &c. Cum ergo hoc in presenti loco non fecerit, signum manifestissimum est, non voluisse derogare privilegiis Mendicantium.

Porro quod addit Miranda: Maxime cum in eodem Conc. sess. 25. cap. 22. &c. parvi est momenti. Imprimis Concil. non dicit: Hac omnia & singula in superioribus sessionibus contenta; sed, In superioribus decretis contenta. Et verò cur non dixisset, sessionibus, si illa fuit ejus mens, quam ille Auctor pretendit? Igitur per illa decreta, intellexit decreta presentis sessionis 25. de Reg.

246. Quod sic ulterius ostendo ex verbis ejusdem cap. quæ lubet parùm fusiùs excerpere: Et quia sancta Synodus desiderat, ut omnia & singula supradicta quam primum executioni demendantur, precipit omnibus Episcopis in monasteriis sibi subiectis, & in omnibus aliis, ipsi in superioribus decretis specialiter commissis, atque omnibus Abbatibus & Generalibus & aliis superioribus Ordinum supradictorum, ut statim prædicta exequantur, & si quid executioni mandatum non sit, episcoporum negligentiam Concilia Provincialia suppleant & coercerant. Regularium verò Capitula Provincialia & Generalia, & in defectum Capitalorum Generalium, Concilia Provincialia per deputationem aliquorum ejusdem Ordinis provideant. Hortatur etiam sancta Synodus omnes Reges, Principes, Reipubl. & Magistratus, & in virtute sanctæ Obedientie precipit, ut velint prædictis Episcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & ceteris Præfectis in superioribus contenta reformationis executione suum auxilium & auctoritatem interponere, quibus fuerint requisiti, ut sine ullo impedimento præmissa rectè exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

247. Sententia Præpositi de hac controversia.

Quis non clarè videt, Concilium ibi tantùm agere de executione reformationis contentæ in illa sess. 25. quæ specialiter inscribitur de Regularibus & Monialibus? Vel ad summum (quod tamen non pato) de illis decretis aliarum sessionum, quæ specialiter concernunt reformationem Regularium, quale non est decretum de suscipiendis aut conferendis Ordinibus tempore à jure statuto, quod non alloquitur Regulares, sed Episcopos; nec solos Regulares, sed generaliter omnes concernit.

Sed audiamus Præpositum q. unicâ de hoc Sacramento n. 156. ubi tractans eam propositum, sic ait: Probabilis est, quòd uti possint suo privilegio, & quòd generalis illa derogatio sit applicanda locis Concilii, in quibus derogatur privilegiis Religiosorum; non verò se extendat ad omnia decreta, quæ etiam si de derogatione privilegiorum sunt edita: hoc sensu sancta Synodus vult omnia supradicta decreta

servari, etiã cum derogatione privilegiorum, quando ea in aliquo decreto est appòsita; quali illa generalis derogatio sit appòsita ad majorem inculcationem particularium, non verò respiciat ea decreta, in quibus non fuit derogatum privilegiis. Hæc ille.

Alioquin si Patres voluissent in uno particulari capitulo revocare omnia privilegia Regularium, quæ sunt contra omnia decreta Concilii, id fecissent in ultimo capitulo sess. 25. de refor. cum ea sit ultima sessio & in ea aliqua concernentia Regulares definitur c. 4. & 13.

Non video itaque, quo pacto Miranda sententiam Rodríguez supra, Portel supra, Villalobos 1. p. Sum. tract. 11. diffie. 13. n. 6. Hier. Rodrig. in Compend. qq. Reg. telol. 106. n. 7. & Aliorum tam Antiquorum, quàm Recentiorum, audeat vocare improbabilem.

Nec obstat, quod supra Miranda pro quarto testimonio fortissimo adducit, scilicet, Gregor. 13. Sixt. 5. Clement. 8. & Paulum 5. privilegia Regularium confirmasse cum illa clausula: Dum tamen non sint contraria decretis Concilii Trident. aliisque Constitutionibus Apostolicis.

Non obstat, inquam; quia sententia illa non indiget privilegiorum confirmationibus; nam sufficiunt ipsi privilegia primitus concessa, quæ nunquã vel per Tridentinum, vel per aliam Constitutionem Apostolicam revocata fuerunt; ideoque eis non sunt contraria, sicuti species non est contraria generi, licet scriptum sit c. 34. de Reg. juris in 6. Generi per speciem derogatur.

Ex quo sequitur, quòd etiam verè confirmata sint, ut patet; quia non sunt contraria decretis Concil. Trident. aliisque Constitutionibus Apostolicis. Ne igitur timeant Episcopi, ubi non est timendum, id est, ne timeant Mendicantibus conferre Ordines extra tempora à jure statuta.

Sed nunquid etiam omnes uno die, aut tribus diebus continentis? Attende quod sequitur.

CONCLUSIO VIII.

Ordines conferri, & suscipi debent, servatis certis temporum intervitiis ac intervallis ab uno ad alium Ordinem.

Ita de minoribus Ordinibus statuit Trident. sess. 23. de refor. cap. 11. in principio: Minores Ordines... per temporum intervitiis, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur. Rationem adjungit: Ut ed accuratius, quantum sit huius disciplina pondus possint edoceri, ac in unoquoque munere, iuxta præscriptum Episcopi, se exercent, idque in ea, cui adscripti erunt, Ecclesia; nisi forte ex causa studiorum absint; atque ita de gradu in gradum

248. Objectio.

Solvitur.

249. Probatur.

249. Probatur.